

Павле Драгичевић*

Универзитет у Бањој Луци
Филозофски факултет
Студијски програм историје

ДЕСЕТИ ДЕПОЗИТНИ ЛИСТ ВОЈВОДЕ САНДАЉА

Дубровник, 1429, јул 15.

Сажетак: У раду се анализира документ који садржи попис вриједности које је у Дубровнику у виду депозита привремено похранио босански војвода Сандаљ Хранић. Овај документ је десети по реду у серији од тринаест сличних докумената који су у периоду од 1413. до 1435. године регулисали правна питања оваквих Сандаљевих улагања.

Кључне ријечи: Сандаљ Хранић, Косаче, Босна, Дубровник, XV вијек, депозит.

Опис документа

За разлику од претходних девет докумената у којима је наведен садржај депозита који је босански војвода Сандаљ похранио у Дубровнику, десети депозитни лист нам се сачувао у двије верзије. Прва је оригинал дубровачког примјерка печатаћена печатом дубровачке општине. Она се данас налази у Државном архиву у Дубровнику у архивској серији *Diplomata et acta*, заведена у збирци ћириличких повеља као „бечки број 1067“. Увидом у оригинал у прилици смо да саопштимемо детаљније техничке податке документа чије издање приређујемо. Текст је исписан тамносмеђим мастилом у четрдесет и пет редова на пергаменту правоугаоног облика. Ширина пергамента износи 298 мм мјерено дуж горњег и 295 мм дуж његовог доњег руба док је висина лијеве и десне ивице пергамента 451 мм и 448 мм. Документ спада међу неколико посљедњих које је саставио писар Руско Христофоровић. Поред овог, остала су сачувана још само четири његова документа.¹ Пергамент је пажљиво припремљен за писање. Остали су трагови

* Ел. пошта: pavled@teol.net

¹ Љ. Стојановић, *Повеље и писма* I–1, 377–380, 389–390; II–2, 8–10.

хоризонталних и вертикалних линија које чине оквир који је требало да одваја простор у коме се налази текст од празног руба око њега. На појединим мјестима текст прелази исцртану вертикалну линију, што утиче на ширину лијеве и десне маргине. Обје ове маргине су углавном уједначене и у зависности од текста ширина лијеве износи од 33 мм до 36 мм а десне од 30 мм до 40 мм. Неисписан простор између горње ивице пергамента и првог ретка текста износи 41 мм, док је остављени простор за печатење између посљедњег реда текста и доње ивице пергамента три пута већи и износи 124 мм. Документ је добро очуван. Пергамент је пресавијен на око 200 мм мјерено од горње ивице а онда још једанпут по средини и затим три пута пререзан као знак да је поништен. Потом је пресавијен још два пута по ширини формиравши на тај начин дванаест приближно једнаких поља. Пергамент одликује висок степен тврдоће, јер је потребно уложити извјестан напор како би се он растворио. Оштећења настала поништавањем и пресавијањем документа нимало не утичу на рашчитавање текста. Изузев увећаног почетног слова „В“, висине око 20 мм, које заузима прва четири реда текста и нешто већег једноставније стилизованог крста у горњем углу лијеве маргине, који представља симболичку инвокацију, документ не садржи остале украсе. Био је печатењем воштаним печатом који је наливен на четири вертикално постављене троугласте прорезане рупице сачињене од једнакостраничних троуглова димензија 3 и 5 мм. Овакав начин печатења био је карактеристичан за дубровачку канцеларију. Печат није сачуван. Из накнадно додане пропратне забиљешке, исписане на латинском језику у шест редова, види се да је документ поништен 20. септембра 1438. године.

Препис је исписан на два листа у 75 редова у шеснаестој књизи архивске серије *Diversa Notariae*, која се чува у Државном архиву у Дубровнику.² Текст преписа углавном је вјеран оригиналном документу изузев мањих словних разлика и омашком испуштених краћих дијелова текста. Ове разлике су највећим дијелом садржане при крају документа. Разлике између ове двије верзије означили смо на одговарајућим мјестима. Највећу пажњу привлачи разлика која је наведена у претпоследњој реченици преписа (70–71 ред), која наглашава да је витез Прибисав Похвалић *својом руком преписао* наведени документ који је запечатио својим печатом и оставио га у Дубровнику. Документе које имамо при руци писао је Руско Христифоровић. Примјерак који је написао

---

² DAD, *Diversa Notariae* XVI, fol. 101–101ʹ.

Прибисав Похвалић вјероватно је враћен или поништен у каснијим годинама када су вршене измјене у покладу, највјероватније септембра 1438, када је поништена и дубровачка верзија. И текст преписа прецртан је са двије косе црте као знак да више не вриједи. На лијевим маргинама преписа налазе се забиљешке на латинском и италијанском језику које читаоца упућују на најбитније податке садржане у тексту које се тичу уложене суме и особа које имају право да располажу депозитом. Текст преписа, попут дубровачке верзије, садржи идентичне украсе: увећано иницијално слово „В“ и стилизовани крст у горњем лијевом углу првог листа. У заглављу преписа наведен је и датум на латинском језику.

Документ је састављен по већ устаљеном дипломатичком формулару по којем су састављени и остали депозитни листови чија смо издања приредили у ранијим бројевима овог часописа.³

Ранија издања

Оригинал је објављен три пута: П. Карано-Твртковић, *Србски споменици*, 174–176, док. 108; F. Miklosich, *Monumenta Serbica*, 356–358, док. 302; Љ. Стојановић, *Повеље и писма I–1*, 375–377, док. 384. Препис документа из архивске серије *Diversa Notariae* објављен је у М. Пуцић, *Споменици српски II*, 85–87, док. 104. Издање документа приређено је на основу дигиталних снимака који су начињени почетком августа 2011. године у Државном архиву у Дубровнику.

---

³ Детаљније информације о литератури и претходним депозитним листовима босанског војводе Сандаља в. у П. Драгичевић, *Први, други и трећи лист депозита војводе Сандаља са припадајућим потврдама*, ГПБ 5 (2012) 63–80; П. Драгичевић, *Четврти, пети и шести лист депозита војводе Сандаља са припадајућим потврдама*, ГПБ 6 (2013) 45–63; П. Драгичевић, *Седми, осми и девети лист депозита војводе Сандаља са припадајућим потврдама*, ГПБ 7 (2014) 35–50; С. Ћирковић, *Херцег Стефан Вукчић-Косача и његово доба*, Београд 1964, 18; Е. Kurtović, *Kretanje i depozitu Sandalja Hranica i Dubrovniku 1413–1435. g.*, Hercegovina 11–12 (Mostar 2000) 29–53; Ђ. Тошић, *Дио Сандаљевог депозита за побочну грану племена Косача*, Зборник радова „Српска проза данас“: Косаче – оснивачи Херцеговине, Билећа–Гацко–Београд 2002, 261–268; Ђ. Тошић, *Споредна грана племена Косача*, Зборник за историју БиХ 3 (Београд 2002) 61–77.

Текст**

+ Въ име ѿт[ъ]ца и Сина и Дѡха С(вѣ)тѡга⁴ аминь. Ми кнезь, властеле и вса ѡпкина гр(а)да Дѡбровника |2| дакъмо въ свидѣнькѣ всакомѡ маломѡ и гѡлѣмомѡ по семь нашемѡ ѡпис(а)нию а подѣ нашѡмѡ за|3|конномѡ печатию кѣрь приде к намѡ ѡ Дѡбровникѡ племенит[и]ѣ⁵ члов(ѣ)кѣ витезѣ Прибисавѣ По|4|хваликѣ слѡга г(оспо)д(и)на вождоде Гандалга нѣгѡвѣмѣ⁶ посланькѣм[ъ] и ш нѣгѡвѣмѣ листѡмѣ вѣровнѣмѣ |5| а подѣ законнѡмѣ нѣгѡвѡмѣ печѣтию и на име р(е)ченога г[оспо]д[и]на вождоде Гандалга постави ѡ нашѡ комѡнѣ |6| ѡ покладѣ въсе ѡ се ѡдрѣжи ѡ семь листѡ. И наипрѣво дѡкаты златѣхѣ шесть на десете тисѡкѣ и |7| петѣ саты и шесть десетѣ и два дѡката и сребра плика сто и двадесети и двѣ литрѣ и петѣ ѡначѣ |8| а все тои ѡстанакѣ всега покл(а)да г[оспо]д[и]на р(е)ченога вождоде Гандалга. Я подѣ ѡви ѡвѣтъ постави⁷ више |9| р(е)чено въсе ѡ покладѣ: да кѣ волганѣ г[оспо]д[и]нѣ вождоде Гандалѣ ѡ всако врѣме самѣ своѡмѣ главѡмѣ али своими |10| слѡгами пославѣ с листѡмѣ а подѣ своѡмѣ печатию законнѡмѣ. Яко би мѡ Б(о)гѣ сина далѣ тѣда синѡ |11| или би⁸ два или би кѣданѣ или колико вихѣ. Яко ли би сина не било а кѣщи било или веккѣ кѣри тѣда |12| кѣремѣ како синѡ. Згѡдило би се терѣ и кѣри не било тѣда да се има дати половина више р(е)ченога |13| покл[а]да кнезѡ Влькѡцѡ и кнезѡ Стѣпанѡ синѡ кнеза Влькѡца и нию ѡстанкѡ по мѡшкѡмѣ колѣнѡ. |14| Згѡдило би се, ѡа Б(о)гѣ не дай, терѣ⁹ не било ѡдѣ кнеза Стѣпана натражка по мѡшкѡмѣ колѣнѡ а дѡтлан не |15| ѡзетѣ дѣль¹⁰ покл[а]да више реч(е)нни нихѣ¹¹ дѣль¹², тада¹³ да се има васѣ више реч(е)ни покладѣ дати ѡвѣмѣ |16| долѡ реч(е)нѣмѣ четиремѣ кѡкѣмѣ мѡкѣга племене. Яко ли би било натражкѣ ѡ кнеза Стѣпана по мѡшкѡмѣ сполѡ, тѣда¹⁴ половина всега покл[а]да натражкѡ¹⁵ кнеза Стѣпана како

** Редакција издања и превода: Татјана Суботин Голубовић.

⁴ Препис: С(вѣ)та.

⁵ Препис: племенитѣ; Карано-Твртковић: племенитѣ.

⁶ Препис: нѣгѡвѣмѣ; Карано-Твртковић: нѣгѡвѣмѣ.

⁷ Препис: въсе постави.

⁸ Препис: испуштено.

⁹ Карано-Твртковић: терѣ.

¹⁰ Препис: нихѣ дѣль.

¹¹ Препис: испуштено.

¹² Препис: испуштено.

¹³ Препис: тѣда.

¹⁴ Препис: тѣда да.

¹⁵ Препис: вѡдѣ натражкѡ.

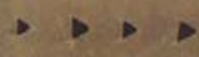

A 10. del Cui III.
Al Senato Ragusino La nota di
aver ricevuto dal Viceroy don
Ped. de' Medici Zucki e argento in
cassa per 100 Libre, e 100 scudi
di confido. 1709. Long. 10.

1073
~~107~~ N.º 239
an 1729

in D. 16562
L. 122 imp

1073

к реч(е)но а дрџга половина |18| покла[а]да реч(е)нѣмь четиремь кѣкгамь
а на име кнезѣ Радивою Стѣпковику и кнезѣ Радосавѣ и кнезѣ¹⁶ |19|
Радичѣ Стѣпковику и ни хъ встанкѣ по мѣшкѣмь колѣнѣ и кнезѣ
Иванишѣ Стоику и кне|20|зѣ Влаткѣ Обрадовику и нию встанкѣ по
мѣшкѣмь сполѣ и кнезѣ Иванѣ и кнезѣ Сладою Вльковикум[ь] |21| и
нию встанкѣ по мѣшкѣмь колѣнѣ и кнезѣ Драгиши Гонсалику и неговѣ
встанкѣ по мѣшкѣмь |22| колѣнѣ, тѣмь више реч(е)нѣмь кѣкгамь
четиремь. Згвдило би се терь кога кѣкга вѣдъ тѣхъ кѣкга помань|23|кала
безъ натрашка мѣшкога¹⁷ да сѣ волне встале кѣккѣ вѣмь покладѣмь да
доколѣ Г[оспо]дѣ Б(о)гѣ хѣккѣ |24| тере вѣде живѣ г[оспо]д[и]нѣ вождо
Сандаля, да кѣмь воланѣ вѣмь покладѣмь за¹⁸ своѣга живота кѣ|25|да
мѣ гвдѣ ѣзети вѣсе или кои дѣль. И на тѣмь ми, кнезѣ, властеле, и вса
впкниа гр[а]да Дѣбровника при|26|мисмо и записасмо ѣ вѣрѣ и ѣ клетвѣ
нашѣ како да р(е)ченомѣ г[оспо]д[и]нѣ вождо Сандаля згвра реч(е)ни
покладѣ |27| не кѣ погинѣти ни на манѣ дойти за нѣднога члов(ѣ)ка волю
сегаи свѣта ни за силѣ ни за рѣчь ни |28| за заповѣдѣ ни за прошию ни
за кѣплю¹⁹ ни за нѣдно дѣло али би нашега племенитога г[оспо]д[и]на
с(в)ете крѣне |29| ѣгрѣске али г[оспо]д[и]на тѣрскога али замѣрскога али
босанскога али коѣга гвдѣ г[оспо]д[и]на сегаи свѣта тако |30| странѣра
тако граганина нашега. Ни за рать ако би г[оспо]д[и]нѣ вождо Сандаля
или кои вѣдъ више |31| реч(е)нѣхъ²⁰ ималь з Дѣбровникѣмь или с коимь
наасъ или кою непригазень да мѣ и за тои не море |32| погинѣтъ нѣ имь
се слободно и не ѣдрьжанно дати на ни хъ волю ни за прѣдльжѣкѣ ни за
|33| нѣданѣ ини ѣзрокѣ кои би на свѣти могаль бити да имь се не може²¹
ѣдрьжати. И вѣще хѣтѣ |34| ако би хѣтѣли²² више реч(е)ни покладѣ послати
ѣзети да пошлю своѣ добре люди своими листовь|35|ми вѣрованиѣми²³
подѣ ни хъ печатьми²⁴ да тако²⁵ какѣ²⁶ да имаю кнезѣ и властеле

¹⁶ Карано-Твртковић испустио читав осамнаести ред изворника.

¹⁷ Препис: мѣшкога.

¹⁸ Препис: вѣмь за.

¹⁹ Препис: кѣплю.

²⁰ Препис: реч(е)ни хъ.

²¹ Препис: не море.

²² Препис: И вѣще хѣтѣли.

²³ Препис: вѣрованиѣми.

²⁴ Миклошич: петатьми.

²⁵ Карано-Твртковић испустио.

²⁶ Препис: испуштено.

ДѢРОВЦѢ²⁷ ИЗЪ|36|ВИДѢТЬ И²⁸ ПИТАТЬ²⁹ ѡДЪ НИХЪ КЪ ПНО КО ИМЪ ВЪДѢ ШВИ
ПОКЛАДЪ ПРИСТОЯТИ КЛИ НИХЪ ПОСЛАНЫЕ³⁰ |37| ПРАВО ѡДЪ ВЪСѢХЪ³¹ ИЛИ БИ
КЪ ДАНЬ ИЛИ БИ ДВА ИЛИ БИХЪ ВЕКЪ КОЛИЦѢХЪ³² ПО ПОДОБИЮ И ПО ЗАПИСѢ |38|
ВЪДѢ ШВЪ РЕЧ(Е)НИ ПОКЛАДЪ ПРИСТОЯТЬ КАКЪ КЪ ЗАПИСАННО И ШВЕКАНО. И
НА ВСЕ ВИШЕ ПИСАННО МИ КНЕЗЬ, |39| ВЛАСТЕЛЕ И ВСА ШПКИНА ГР(А)ДА
ДѢРОВНИКА ШЕѢТЪ КМО РЕЧ(Е)НОМЪ Г[ОСПО]Д[И]НЪ ВОКВОДИ САНДАЛЮ ВЪ
ХР(И)СТА Б(О)ГА |40| И ВЪ ДЪШЕ НАШЕ ВЪСЕМЪ ВИШЕ ПИСАННОМЪ СЪХРАНИЕ
И НЕПОКОЛѢВИМЪ БИТИ КАКО КЪ РЕЧ(Е)НО |41| ПИСАННО И ШЕѢТОВАНО³³. И ЗА
ВЕКЮ ЧИСТОТЪ И ВѢРОВАНЬЕ ДРЪГИ ШВАКИГЪ ЛИСТЬ³⁴ ѡДЪ РѢЧЬ НА |42| РѢЧЬ
ѡДЪ РЪКЕ ВИШЕ Р(Е)ЧЕНОГА ВЛАСТЕЛИНА³⁵ ВИТЕЗА ПРИВИСАВА ПОХВАЛИКА
ПИСАНЬ И ШТА Ѣ НАСЪ |43| Ѣ КОМЪНЬ³⁶. ПИСА СЕ Ѣ ИЗЕВРАНОИ ВѢКНИЦѢ³⁷
Б(О)ГЪ ЛЮБИМАГЪ ГР(А)ДА НАШЕГЪ ДѢРОВНИКА ВЪ ЛѢТО РОЖДА|44|СТВА
ХР(И)СТ(О)ВА ТИСЦНО И ЧЕТИРИСТА И ДВАДЕСЕТИ И ДЕВЕТЪ³⁸ ЛѢТО М(Ѣ)С(Е)ЦА
ЖЕ ЛЮЛГА Ъ³⁹ Д(А)НЬ |45| А Ѣ ПИСА РЪСКО ЛОГШФЕТЪ Б[О]ЖЕ ПОМИЛЪИ ГА.

Накладна забиљешка:

1438 die XX septembris incisa fuit hec |2| poueglia qia restitutum fuit
depositum |3| contentum in ea ut patet per unam nouam po|4|veglia factam die
decimo octauo presentis |5| manu Nixe de Stella scriptam. |6| Egidius notarius
scripsit.

Превод

+ У име Оца и Сина и Духа Светога амин. Ми, кнез, властела и
сва Општина града Дубровника овим нашим записом а под нашим
законитим печатом дајемо на знање свакоме, маломе и великоме, да
је дошао код нас у Дубровник племенити човјек, витез, Прибисав

---

²⁷ Препис: дѢРОВЦИ.

²⁸ Препис: изъвидѢТИ.

²⁹ Карано-Твртковић: ПИТАВЪ.

³⁰ У препису испуштен читав 36. ред изворника.

³¹ Препис: ѡДЪ НИХЪ ѡДЪ ВЪСѢХЪ.

³² Препис: КОЛИЦѢМЪ.

³³ Препис: ШЕѢТОВАННО.

³⁴ Препис: ШВЪ ЛИСТЬ.

³⁵ У препису испуштено ѡДЪ РЪКЕ ВИШЕ Р(Е)ЧЕНОГА ВЛАСТЕЛИНА.

³⁶ Препис: ВИТЕЗЪ ПРИВИСАВЪ ПОХВАЛИКЪ СВОМЪ РЪКМЪ ПРѢПИСА И ШТА Ѣ НАСЪ Ѣ
КОМЪНЬ ПЕЧАКЕНЪ НКГОВМЪ ПЕЧАТИЮ.

³⁷ Препис: ВѢКНИЦИ.

³⁸ Препис: ДЕВЕТО.

³⁹ Препис: ПЕТИ НА ДЕСЕТЕ.

Похвалић, слуга господина војводе Сандаља, у његовом посланству и с његовим вјеровним листом а под законитим његовим печатом и у име поменутог господина Сандаља положио у нашој комуни у депозит све што садржи овај лист. И понајприје 16.562 златна дуката и пликог сребра 122 литре и пет унчи, а све је то преостатак читавог депозита поменутог господина Сандаља. Све напријед поменуто положио је као депозит под овим условом: да је господин војвода Сандаљ слободан [подићи депозит] у свако доба лично или по својим слугама пославши их са листом и са својим законитим печатом. Уколико ли му Бог подари сина, онда син, било двојица или јединац или колико их буде било. Уколико синова не буде било, већ једна или више кћери, тада кћеркама исто као и сину. Уколико би се десило да и кћерки не буде било, тада да се половина напријед поменутог депозита дâ кнезу Вукцу и кнезу Стјепану сину кнеза Вукца и њиховом потомству по мушком кољену. Уколико би се, не дао бог, десило да од кнеза Стјепана не буде било насљедника по мушком кољену а њихов напријед поменути дио депозита дотле не буде био преузет, тада да се има дати читав више речени депозит овим доље поменутиим четирима кућама мога племена, а, наиме, кнезу Радивоју Стјепковићу и кнезу Радосаву и кнезу Радичу Стјепковићу и њиховом потомству по мушком кољену и кнезу Иванишу Остојићу и кнезу Влатку Обрадовићу и њиховом потомству мушког пола и кнезу Ивану и кнезу Сладоју Вуковићу и њиховом потомству по мушком кољену и кнезу Драгиши Гојсалићу и његовом потомству по мушком кољену – овим напријед поменутиим четирима кућама. Уколико би се десило да која кућа од тих кућа остане без мушког насљедника да су слободне остале куће [располагати] читавим депозитом а док год Господ Бог хоће да господин војвода Сандаљ буде жив да је он за свога живота слободан [располагати] читавим депозитом и да [може] кад год хоће узети све или који дио. И на то ми кнез, властела и сва Општина града Дубровника, пристасмо и записасмо у вјеру и заклесмо се како поменутог господину војводи Сандаљу напријед поменути депозит неће пропасти а понајмање [некоме] допасти намјером ниједног човјека овога свијета, ни по сили, ни помоћу изјаве, ни по заповијести, ни молбом, ни откупом нити помоћу било које радње нашег племенитог владара, Свете круне угарске, или турског владара или прекоморског или босанског или којег год владара на овоме свијету како странца тако и нашег грађанина. Ни због рата уколико би га господин војвода Сандаљ или неко од напријед поменутиих имао са Дубровником или са неким од нас или каквог сукоба да му и због

тога [депозит] не може пропасти већ да им се слободно и без задржавања да на њихов захтјев, да им се не може задржати ни због дугова нити због иједног другог узрока који би на свијету могао бити. И још, уколико би хтјели да подигну напријед поменути депозит, нека пошаљу своје поуздане људе са својим вјеровним писмима и под њиховим печатима да би тако дубровачки кнез и властела могли да дознају и испитају кога се од њих скупа овај депозит тиче, да ли њихово посланство [потиче] право од свију, или од једног, или двојице или од више [њих] колико по праву и запису овај поменути депозит буде припадао како је записано и обећано. И на све напријед записано ми кнез, властела и сва Општина града Дубровника заклињемо се поменутом господину војводи Сандаљу у Христа Бога и у наше душе да ће све напријед записано бити одржано и непромијењено како је и саопштено, записано и обећано. И због веће поузданости и увјерљивости други овакав лист од ријечи до ријечи записан руком напријед поменутог властелина витеза Прибисава Похвалића остао је у нашој комуни. Писа се у изборној вијећници од Бога вољеног нашег града Дубровника године од рођења Христа хиљаду и четири стотине и двадесет и девето љето, мјесеца јула петнаести дан, а записа Руско логотет Боже помилуј га.

Дана 20. септембра 1438. ова повеља је поништена, јер је депозит садржан у њој враћен као што се види из једне нове повеље начињене и записане руком Никше Звијездића дана осамнаестог овог [мјесеца]. Забиљежио је Егидије нотар.

Просопографски подаци

У ранијим бројевима *Грађе о прошлости Босне* већ су објашњене личности: **Прибисав Похвалић** (ГПБ 4, 107–108; ГПБ 5, 95); **кнез Вукац** (ГПБ 4, 105; ГПБ 5, 79); **кнез Стјепан, син кнеза Вукца** (ГПБ 5, 86); **кнез Радивој Стјепковић** (ГПБ 4, 106); **кнез Радосав Стјепковић** (ГПБ 4, 106); **кнез Радич Стјепковић** (ГПБ 4, 106); **кнез Иваниш Остојић** (ГПБ 4, 107); **кнез Влатко Обрадовић** (ГПБ 4, 106–107); **кнез Иван Вуковић** (ГПБ 4, 107).

Сладоје Вуковић, 20 (ред у изворнику) – Син најмлађег Сандаљевог брата Вука. О њему има мало сачуваних података. Посљедњи пут се помиње маја 1465. када је гост Радин у Дубровнику депоновао новац и сребро како би Сладоја покушао ослободити из турског заробљеништва.

Литература: Ђ. Тошић, *Споредна грана племена Косача*, 71–74; С. Рудић, *Босанска властела у XV веку*, Београд 2004, 117–119 (докторска дисертација у рукопису).

Драгиша Гојсалић, 21 – члан породице Косача о коме се мало зна. Његови потомци су се називали Драгишићи али су повремено користили и презиме Косача.

Литература: Ђ. Тошић, *Споредна грана племена Косача*, 74–76; С. Рудић, *Босанска властела у XV веку*, 122.

Никша Звијездић (Nixa de Stella), 5 (ред у изворнику забиљешке) – након Руска Христофоровића најпознатији је писар српске канцеларије у Дубровнику (**диџакъ срѣпски**). У том својству је био ангажован од 1430. до 1455. године. Прије него што је постао писар српске канцеларије, годинама се бавио трговином, најчешће у Србији. Познат је и по томе што је установио зборник у којем је направио преписе неколико десетина повеља насталих у комуникацији Дубровника са Србијом и Босном. Оригиниали неких од тих повеља су касније изгубљени па се једини њихов текст налази записан у овом зборнику, који је Франц Миклошич назвао *Codex ragusinus*.

Литература: М. Rešetar, *Die ragusanischen Urkunden des XIII.–XV. Jahrhunderts*, Archiv für Slavische Philologie XVI (Berlin 1894) 321–368; С. Jireček, *Die mittelalterliche Kanzlei der Ragusaner*, Archiv für Slavische Philologie XXVI (Berlin 1904) 206–207; С. Станојевић, *Студије о српској канцеларији, XIV. Диџак, Граматик, Нотар, Канцелар, Номик, Логотет*, Глас СКА CVI, Други разред 61 (Сремски Карловци 1923), 60, 64–65; М. Решетар, *Никша Звијездић дубровачки српски канцелар XV вијека*, Глас СКА CLXIX, Други разред 87 (Београд 1936) 169–209.

Егидије (Ser Egidius de Jugo de Cremona), 6 (ред у изворнику забиљешке) – дубровачки канцелар и нотар у периоду од 1429. до 1449. године.

Литература: С. Jireček, *Die mittelalterliche Kanzlei der Ragusaner*, 193–194.

Важнији термини

У ранијим бројевима *Грађе о прошлости Босне* већ је објашњен појам **витез** (ГПБ 2, 167).

Pavle Dragičević

Université de Banja Luka

Faculté de Philosophie

Programme d'étude de l'histoire

LA DIXIEME QUITTANCE DE DEPOT DU VOIVODE SANDALJ

Dubrovnik, 1429, juillet 15

Résumé

Ce travail analyse un document dans lequel est dressé l'inventaire des biens qui entraient dans la composition d'un dépôt du voïvode de Bosnie Sandalj Hranić, déposé à Dubrovnik en juillet 1429. Ce dépôt a été déposé au nom du voïvode par son serviteur Pribisav Pohvalić qui a accompli toutes les formalités administratives. Le document décrit en détail toute la procédure concernant l'identité de la personne et la façon dont il est possible de retirer ce dépôt, ainsi que le montant du retrait autorisé. Ce travail contient une description détaillée du document, un rappel de ses éditions antérieures, sa transcription en ancien serbe et sa traduction en serbe moderne, ainsi que des informations très complètes concernant les termes prosopographiques qui figurent dans son texte.

Mots-clés: Sandalj Hranić, Kosače, Bosnie, Dubrovnik, XVème siècle, dépôt.